

Hälsöarbete i grundskolan

Sammanställning av enkätsvar
Lekebergs kommun

Hösten 2008

2009-09-30

Fredric Welander
Christina Lundin

Innehållsförteckning

Bakgrund, syfte och uppdrag	s. 3
Hälsoteoretisk grund	s. 3
Metod	s. 4
Enkät	s. 4
Genomförande.....	s. 4
Resultat Lekebergs kommun.....	s. 5
Hidinge skola	s. 5
Lekebergsskolan skolår 3-6.....	s. 7
Lekebergsskolan skolår 7-9.....	s. 8
Mullhyttans skola.....	s. 9
Tulpanens skola.....	s. 11
Metod- och begreppsförklaringar	s. 13
Bilaga 1 – Följebrev och frågeformulär	s. 16
Bilaga 2 – Tabellöversikt över skolornas svar	s. 26

Bakgrund, syfte och uppdrag

År 2007 tog Samhällsmedicinska enheten, tillsammans med Örebro kommun, fram ett verktyg för att kunna kartlägga och bedöma det hälsofrämjande och förebyggande arbete som bedrivs på kommunens grundskolor. Syftet med kartläggningen var att synliggöra och upprätta en struktur över grundskolornas hälsoarbete. Underlaget skulle sedan kunna användas som ett stöd för skolans egen verksamhetsutveckling, ett slags självvärderingsverktyg som skolan kan använda för att följa den egna utvecklingen.

Hösten 2008 ställde sig samtliga chefer för barn- & utbildningsförvaltningarna i den södra länsdelen fem kommuner, tillsammans med ordförandena i nämnderna, bakom beslutet att en sådan kartläggning skulle genomföras i den södra länsdelen med start i Lekebergs kommun hösten 2008. Arbetet i de resterande kommunerna skedde under våren 2009. Ansvariga för kartläggningen är Fredric Welander, utredare barn och ungdom, Samhällsmedicinska enheten och Christina Lundin, folkhälsostrateg, Södra länsdelen.

Kartläggningen är en del av det hälsofrämjande utvecklingsarbete som pågår i länet baserat på det folkhälsoavtal som tecknats mellan Örebro läns landsting och kommunerna för perioden 2008-2011

Hälsoteoretisk grund

Hälsoarbete kan bedrivas utifrån olika grunder. Ett perspektiv är att arbeta förebyggande (preventivt) och/eller använda perspektivet hälsofrämjande (promotivt) arbete. Skillnaden mellan dem är att förebyggande insatser främst syftar till att undanröja risker och förhindra att skador uppkommer eller förvärras, de hälsofrämjande insatserna syftar till att stärka så kallade skydds-/friskfaktorer för att öka motståndskraften mot påfrestningar och därmed även bevara eller öka välbefinnandet.

Begreppet hälsofrämjande skolutveckling innebär att skolan arbetar för att utveckla hela skolans vardag till att bli en positiv, stödjande och främjande (fysisk, psykisk och social) miljö för hälsa och lärande. I begreppet ingår även arbete för att stärka, utveckla och fördjupa kunskapsområdet hälsa.

De faktorer som gynnar ett gott inlärningsklimat är i många fall desamma som stärker hälsan hos eleverna. Exempelvis utgör elevers trygghet och trivsel (goda relationer) i skolan förutsättningar för lärande. Detta innebär att det både ur lärande- och hälsosynpunkt är viktigt att se över barnens vardagsmiljö och de förutsättningar som skapas för dem.

Skolans två huvuduppdrag är att främja barns utveckling och lärande samt att förmedla och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Lärande-, värdegrunds- hälso- och jämställdhetsfrågor diskuteras ofta var för sig men när man istället låter perspektiven bilda en helhet utvecklas tänkvärd och viktig kunskap som stödjer en hälsofrämjande skolutveckling.

Metod

Enkäten

Det frågeformulär som användes i den södra länsdelens kartläggning utgår från det frågeformulär som användes i Örebro kommuns kartläggning år 2007. Frågeformuläret utgörs av fem avsnitt:

- A. Organisation & förutsättningar
- B. Förhållningssätt & bemötande
- C. Hälsa
- D. Föräldrasamverkan
- E. Reflektioner kring skolans hälsoarbete

Avsnitten A-D innehåller totalt 30 frågor (exklusive följdfrågor) av både öppen och sluten karaktär. Avsnitt E innehåller några öppna frågor som besvaras om det finns något som skolan vill tillägga. Hela frågeformuläret med följbrev kan ses i bilaga 1.

Genomförande

Frågeformuläret distribuerades till samtliga skolor i södra länsdelen. Skolornas rektorer fick ta emot enkäten i samband med ett besök av kommunens folkhälsopedagog och resurspersonen från Samhällsmedicinska enheten. Vid besöket informerade de bl a om bakgrund, syfte, upplägg och genomförande av enkäten. Rektorerna på varje skola ombads sedan att sätta ihop en grupp av representanter från skolan med olika kunskaper och perspektiv utifrån området hälsofrämjande skolutveckling. Avsikten var att hela skolans verksamhet skulle belysas. Genom gruppdiskussioner skulle sedan gruppen tillsammans besvara frågeformuläret. Diskussionen hade ett värde i sig då olika perspektiv och åsikter kunde lyftas och motiveras. Tidsåtgången beräknades till två timmar.

Det skulle även finnas en ansvarig kontaktperson för gruppen. Kontaktpersonen skulle ansvara för överlämnandet av den besvarade enkäten och även delta vid resultatredovisningen för rektorsgruppen samt delge samtliga kollegor slutresultaten i samverkan med skolans rektor. Svarstiden för skolorna var tre veckor. Därefter samlades enkäterna in för sammanställning av folkhälsopedagogen eller resurspersonen.

Resultat Lekebergs kommun

Nedan presenteras en sammanställning av de besvarade frågeformulär som inkommit från skolorna i Lekebergs kommun. De värderande ord som finns i texten är skolornas egna ord och är alltså inte bedömda eller analyserade. Skolorna presenteras i alfabetisk ordning.

Vissa begrepp och metoder som nämns i sammanställningarna från den södra länsdelens skolor åtföljs av en asterisk (*) vilket betyder att de finns förklarade i en separat del som följer direkt efter resultatsammanställningen. I bilaga 1 finns som tidigare nämndes det frågeformulär som skolorna besvarade och i bilaga 2 finns en översikt över skolornas svar på de frågor som hade ja/nej-svar eller andra fasta svarsalternativ. Har respondenten inte svarat på frågan sätts ett (-) i rutan.

Hidinge skola

Hidinge skola är en f-6 skola med 119 elever. Rektor är Marianne Liljenskög

A. Organisation & förutsättningar

Hidinge skola har inget övergripande dokument för hälsoarbetet utan detta område ingår i de lokala arbetsplanerna. Rektor, pedagogerna, eleverna och skolsköterskan är mycket delaktiga i skolans hälsoarbete. Föräldrar och övrig personal är inte särskilt delaktiga. I hälsoarbetet samarbetar skolan bl a med Ingegerd Olsson, folkhälsopedagog.

För att undersöka elevernas hälsa och arbetssituation görs systematiska undersökningar i form av enkäter, intervjuer och samtal. Dessa ligger sedan till grund för att utveckla hälsoarbetet på skolan.

När det gäller personalens hälsa har man återkommande samtal för att bibehålla ett positivt arbetsklimat och förebygga ohälsa. På frågan angående hur aktivt skolan arbetar för att främja personalens hälsa blev svaret ”Inte särskilt aktivt”. Skolan har vissa friskvårdserbjudanden samt gemensamma aktiviteter för personalgruppen.

B. Förhållningssätt & bemötande

För att skapa en trygg miljö i skolan arbetar man på en rad olika sätt bl a finns fadderverksamhet, kamratstödjare, rastaktiviteter, trygghetsenkäter, temadagar, sociala samtal och förstärkt rastvakt. Speciella metoder som används i arbetet är *SET**, *Stegvis** och *LIP**. Trygghetsteamet består av fritidspedagoger och lärare som i sitt arbete mot mobbning utgår ifrån *Farstamodellen**. Vid mobbning eller allvarliga kränkningar kontaktas de inblandades föräldrar på en gång men vid *mindre* kränkningar bildar personalen supportgrupper inom arbetet med LIP.

När det gäller delaktighet och inflytande arbetar skolan formellt med bl a klass-, elev-, miljö- och matråd. Informellt arbetar man med elevers delaktighet och inflytande genom diskussioner där man synliggör elevers möjlighet till ansvar och inflytande. Skolan arbetar inte aktivt med barnkonventionen men har med sig tänkandet i sitt arbete.

Hidinge skola har en likabehandlingsplan som de utgår ifrån i arbetet med likabehandling. Eleverna och föräldrarna har inte varit med i framtagandet av planen. Föräldrarna har fått aktiv information om planen på föräldramöten. Skolan arbetar mycket aktivt med området likabehandling. Arbete med att upptäcka och förebygga skolk är inte aktuellt på skolan.

C. Hälsa

Syftet med hälsosamtalen på Hidinge skola är att kartlägga hälsan hos eleverna. Hur hälsosamtalen motsvarar sitt syfte vet inte respondenten. Genom statistik och mer generell information når skolsköterskans kunskaper skolans övriga personal.

Skolan arbetar mycket aktivt med att motverka psykisk ohälsa hos eleverna bl a genom stärkande samtal både enskilt och i grupp med personal och elever. Aktivt arbete bedrivs också på skolan för att förebygga ANT-problematik. Metoder som *ÖPP** och *Ringar på vattnet** används tillsammans med olika värderingsövningar för både elever och föräldrar. Skolan utgår ifrån den övergripande kommunpolicyn i detta arbete.

För att få barnen att visa respekt och acceptans för varandra arbetar skolan aktivt med Livskunskap. Metoder som används är: *Charlie**, *Gruppen som grogrund**, *Lions Quest** och *Stegvis**. Programmets handledning följs för det mesta. Arbetet fungerar bra och motsvarar sitt syfte.

För att medverka till att grundlägga goda matvanor hos eleverna påbörjar skolan detta arbete redan i förskolan och är goda förebilder vid matbordet. Skolan erbjuder alltid ett rikligt salladsbord och pedagogisk lunch intas av många vuxna. Det finns även ett matråd på skolan som arbetar med frågor som rör miljön i matsalen och maten som erbjuds där.

Hidingeskolans ute- och inomhusmiljö har mycket goda förutsättningar för fysisk aktivitet. På skolan genomför man *Röris**, aktivitetsdagar och rastaktiviteter. När det gäller skapande verksamhet som dans, målning och drama erbjuds eleverna detta i samband med elevens val och vid temadagar.

D. Föräldrasamverkan

Hidinge skola samverkar med föräldrar bland annat genom en referensgrupp som träffas i allmänhet två gånger per termin. Där tas frågor upp kring bl a arbetsmiljö i klassrummet, praktiska frågor, kunskapsmål, sociala mål, LIP/Stegvis, likabehandlingsplanen och olika ordningsregler. Föräldraprogrammet *Nya steg** genomförs på skolan from i år (2008) och två föräldrar och två pedagoger har fått utbildning i programmet.

E. Skolans egna reflektioner kring hälsoarbetet

□ Styrkor

Att skolan får eleverna att röra sig utanför idrotten. Alla samlas runt en gemensam inriktning. Positiva vuxna som är överens om att detta arbete är viktigt.

□ Svagheter/hinder

Att skolan får till gemensamma träffar för olika kategorier av personal.

□ Utvecklings/förbättringsområden

-

Lekebergsskolan skolår 3-6

Lekebergsskolan är en 3-9 skola med sammanlagt 470 elever varav 170 finns i skolår 3-6. Rektor för skolår 3-6 är Elisabeth Berg.

A. Organisation & förutsättningar

Lekebergsskolan utgår ifrån de lokala arbetsplaner som finns när det gäller skolans hälsoarbete. Ingen övergripande hälsoplan finns på skolan. De professioner som arbetar och driver hälsoarbetet är lärare, fritidspedagoger, skolhälsovården, matvanegruppen och rektor. Skolan samarbetar även med externa aktörer såsom *Tobakspreventiva enheten**, Örebro läns landsting, Folk tandvården och centralköket.

För att undersöka elevernas hälsa och arbetssituation genomförs trivsel- och trygghetsenkäter i samband med utvecklingssamtalen. Skolan har även en arbetsmiljökonferens en gång per år. Informationen från dessa undersökningar redovisas i skolans kvalitetsredovisning samt i skolans utvecklingsarbete. När det gäller personalens hälsa sker detta genom medarbetarsamtal och ibland via psykosociala skyddsronder. Resultaten används sedan för att följa upp och eventuellt förbättra arbetet. För att främja personalens hälsa finns bl a stavar till stavgång och cykel att tillgå. Personalföreningen anordnar även aktiviteter som fokuserar på fysisk och psykisk hälsa.

B. Förhållningssätt & bemötande

För att skapa en trygg skolmiljö har skolan en aktiv antimobbningsgrupp. Gruppen består av lärare och fritidspedagoger som följer upp och stämmer av läget på skolan tillsammans med skolans kamratstödjare (*Kryckor*). Om kränkningar upptäcks kontaktas vårdnadshavare samma dag. Andra aktiviteter som sker på skolan och berör området trygg miljö är kompisveckor, *livskunskap**, trivsel och trygghetsenkät, aktivitetsdagar i tvärgrupper samt samtal med socialpedagog. När det gäller elevers delaktighet och inflytande finns området med i de lokala handlingsplanerna. Elev-, klass-, mat- och bokråd finns även på skolan. Skolans likabehandlingsplan följs upp och ses över av elever tillsammans med pedagogerna. Planen tas även upp på föräldramöten där synpunkter på planen får lämnas av föräldrarna. Skolk förekommer inte på skolan.

C. Hälsa

Syftet med skolans hälsosamtal är att lära eleverna mer om kost, motion och sömn. Samtalen handlar även om hur eleverna trivs på skolan. Hälsosamtalen motsvarar syftet mycket väl i dagsläget. Kunskaperna från hälsosamtalen ges sedan vid behov vidare till klasslärarna.

Lekebergsskolan arbetar mycket aktivt med att motverka psykisk ohälsa hos eleverna bl a genom att aktivt arbeta med skolans värdegrund. Eleverna erbjuds även att tala med skolans socialpedagog.

När det gäller förebyggande arbete med alkohol, narkotika och tobak informerar skolan om detta på föräldramöten. I skolår 6 har skolan temaarbete inom området *ANT** samt i skolår 6-9 informerar skolans hälsoutvecklare eleverna om *ANT*. Skolan har ingen egen *ANT*-policy.

Skolans arbete med livskunskap utgår ifrån programmen *Tillsammans**, *Charlie** och *Livsviktigt**. För det mesta följs programmets handledningar. Skolans syfte med livskunskap är att stärka elevernas självkänsla och öka deras självförtroende, skapa förståelse för varandra och vara en just kompis.

För att medverka till att grundlägga goda matvanor anordnar skolan bl a hälsoveckor, erbjuder pedagogisk lunch och de pedagoger som ansvarar för mellanmålen har planeringsdagar tillsammans med kommunens kostansvariga. Skolan har även ett matråd som har dialog med kökspersonalen och eleverna. Matrådets uppgifter är bl a att lära barnen att äta näringsriktig kost.

Förutsättningarna för fysisk aktivitet på skolan varierar. Ute är förutsättningarna ganska goda medan förutsättningarna inomhus är dåliga. Skolan arbetar med rörelse under rast (*RUR*) och andra utematerial för att främja fysisk aktivitet. När det gäller erbjudande om att prova på dans, målning och drama har skolan detta på det ordinarie schemat samt varje period i elevens val.

D. Föräldrasamverkan

Samverkan med föräldrar sker genom föräldragrupper, föräldramöten och klassaktiviteter. Föräldragrupperna ses varje månad medan föräldramöten och klassaktiviteter sker en gång per termin. Frågor som diskuteras på föräldramötena är oftast kunskapsfrågor samt hälsofrågor. Samverkan med föräldrarna fungerar ganska väl.

Föräldrastödsarbetet på skolan ansvarar stödteamet för och ges mer till enskilda familjer vid behov. Skolan vill gärna starta upp mer gruppverksamhet men saknar tid och resurser till detta arbete.

E. Skolans egna reflektioner kring hälsoarbetet

Styrkor

Fysiska aktiviteter, livskunskap och hälsoveckor

Svagheter/hinder

Tidsbrist, svårare att nå elever i skolår 5-6

Utvecklings/förbättringsområden

Föräldraarbete, miljöarbetet

Lekebergsskolan skolår 7-9

Lekebergsskolan är en 3-9 skola med sammanlagt 470 elever varav ca 300 finns i skolår 7-9. Rektorer för skolår 7-9 är Thore Karlsson och Cecilia Brobäck

A. Organisation & förutsättningar

Lekebergsskolan har inte något övergripande dokument för hälsoarbetet men däremot beskrivs det hälsofrämjande arbetet i arbetsplanen och i likabehandlingsplanen. Både skolledning, pedagoger och elever är mycket delaktiga i skolans hälsoarbete. Det är rektorer, elevhälsoteamet samt alla pedagoger som arbetar med och driver hälsoarbetet på skolan. Samarbete sker kontinuerligt med externa aktörer såsom stödteam, socialtjänst, folkhälso pedagog, Lekeberg mot droger, *Samhällsmedicinska enhetens** utredningssekreterare m fl.

För att kartlägga elevernas hälsa och arbetssituation används hälsoundersökningar, mentorsträffar och trivselenkäter. Resultaten ifrån dessa används sedan i arbetsplaner. Inga undersökningar av personalens hälsa görs för närvarande. För att främja personalens hälsa erbjuds bl a en betald friskvårdstimme, vilorum, avslappningsstol och stresshantering.

B. Förhållningssätt & bemötande

Skolan arbetar mycket aktivt för en trygg skolmiljö bl a genom värdegrundsarbete, livskunskap, mentorskap, rastvakter samt *Kryckor**. Skolans trygghetsteam består av skolledning, lärare och kurator. Vid upptäckt av kränkande behandling kontaktas vårdnadshavare samma dag per telefon. Likabehandlingsplanen har inte upprättats tillsammans med elever men *elevkryckorna* har haft möjlighet att följa upp och se över planen i sin utbildning. Likabehandlingsplanen presenteras för föräldrarna på föräldramöten där de kan komma med synpunkter på planen. För att kunna upptäcka

och förebygga eventuellt skololk för skolan närvarokontroll genom en databas. Det finns även en handlingsplan mot ogiltig frånvaro på skolan.

För att främja delaktighet och inflytande arbetar skolan med klass- och elevråd, mentorsträffar, elevkryckor och elevtid. Något aktivt arbete med barnkonventionen bedrivs inte på skolan och några hinder för detta finns inte.

C. Hälsa

Syftet med skolsköterskans hälsosamtal är att få en bild av den fysiska, psykiska och sociala hälsan. På Lekebergsskolan fungerar hälsosamtalen bra och motsvarar sitt syfte. Skolan arbetar aktivt för att motverka psykisk ohälsa genom samarbete med kurator, skolsköterska, stödteam, socialtjänst, BUP m fl. Skolan arbetar ganska aktivt för att förebygga ANT-problematik. Samarbete sker med kommunens hälso pedagog och Lekeberg mot droger. Skolan har även en tobaksplan samt använder sig av *ÖPP** och *livskunskap**. Skolan har ingen övergripande ANT-policy.

Arbetet med livskunskap sker aktivt och materialet som används är *VIP**. Materialens handledningar följs för det mesta. Skolans syfte med livskunskap är att främja elevernas välbefinnande.

På Lekebergsskolan tycker personalen att skolan bör bidra till att grundlägga goda matvanor. Detta sker genom en cafeteriapolicy och pedagogiska luncher. Skolan har även ett matråd som har en aktiv dialog med skolans elever.

D. Föräldrasamverkan

För att samverka med föräldrar och vårdnadshavare arrangeras kontinuerliga föräldramöten. Frågor som behandlas på dessa möten är bl a ÖPP, värdegrund, spelregler, föräldrars engagemang, likabehandlingsplan, kunskapsförmedling, betyg mm. Skolan anser att samverkan med majoriteten av föräldrarna fungerar ganska väl men skulle vilja erbjuda fler forum för föräldrar. Ibland är det svårt att nå ut till alla föräldrar.

E. Skolans egna reflektioner kring hälsoarbetet

□ Styrkor

Elevvårdsteamet, hälsosamtal, livskunskap, antimobbningsarbetet, arbetslagsarbetet

□ Svagheter/hinder

Tid

□ Utvecklings/förbättringsområden

Fler föräldraforum, aktiviteter för tjejer, likabehandlingsplanen, värdegrundsarbetet.

Mullhyttans skola

Mullhyttans skola är en f-2-skola med 84 elever. Rektor är Gunilla Sellén Johansson

A. Organisation & förutsättningar

Mullhyttans skola har sedan flera år tillbaka haft ”rörelse” som ett prioriterat mål på skolan. De professioner som arbetar och driver hälsoarbetet är alla lärare, all fritidspersonal och skolsköterska. Överlag är alla på skolan delaktiga i skolans hälsoarbete från elever till rektor. Skolan samarbetar bla med kommunens folkhälso pedagog och samhällsmedicinska enhetens utredningssekreterare barn och ungdom i dessa frågor.

För att kartlägga elevernas hälsa och arbetssituation genomförs hälsoundersökningar och trivselenkäter. Personalens hälsa och arbetssituation tas upp vid utvecklingssamtalen med rektorn. Skolan arbetar inte särskilt aktivt med att främja personalens hälsa och välmående.

B. Förhållningssätt & bemötande

För att främja en trygg skolmiljö arbetar Mullhyttans skola med elevråd, rastvakter, utvecklingssamtal, kompisstödjare och ett trygghetsteam. I trygghetsteamet ingår klasslärare och fritidspedagog. För att motverka mobbing används *Farstamodellen** samt i förebyggande syfte *SET**. Skolan arbetar även med *ICDP**. Skolan har en likabehandlingsplan men den har inte framarbetats tillsammans med elever. Föräldrarna har varit med och upprättat samt sett över planen.

För att förebygga skolk använder skolan närvarolistor, ringer hem om inte barnet är sjukanmält samt har möten med elevens föräldrar.

C. Hälsa

Mullhyttans skola arbetar ganska aktivt med att motverka psykisk ohälsa hos eleverna. De metoder som används är bla massage och avslappning. Man arbetar även aktivt med *Livskunskap** med metoderna *SET**, *EQ-verkstan**, *Charlie** och *Gruppen som grogrund**. Programmens handledning följs för det mesta. Syftet med livskunskapsarbetet är att få trygga elever och få dem att utvecklas till goda vuxna.

När det gäller att förebygga ANT-problematik arbetar skolan med föräldramöten, *ÖPP**, *Nya steg**, *Livskunskap** samt tillsammans med polisen.

Skolans personal tycker att skolan ska medverka till att grundlägga goda matvanor och detta görs genom diskussioner inom området både i klassen och vid matbordet. På skolan finns även ett matråd som diskuterar förändringar och framför önskemål.

För att främja fysisk aktivitet och rörelseglädje används *Röris**, skogstimme, bra skolgård samt ett ”rörelseprogram” där man samlar poäng till en USA resa. Skolan har mycket goda förutsättningar för fysisk aktivitet med bra lokaler och en stor skolgård. Skolan erbjuder stimulerande möjligheter för eleverna att prova på skapande verksamhet genom elevens val.

D. Föräldrasamverkan

Samverkan med föräldrarna fungerar mycket väl på skolan. Forum för samverkan är *Hem och skola*, utvecklingssamtal och föräldramöten. Frågor som tas upp på föräldramötena är skolans mål, hur läget i klassen är samt föräldrarnas frågor. Föräldrastödsprogram som bedrivs på skolan är *Nya steg** som lärare och resurspersonal håller i.

E. Skolans egna reflektioner kring hälsoarbetet

□ *Styrkor*

Kompisstödjare, livskunskap, rörelse-tema, Röris

□ *Svagheter/hinder*

Varierande engagemang från eleverna, för lite fortbildning

□ *Utvecklings/förbättringsområden*

Det sociala klimatet på skolan

Tulpanens skola

Tulpanens skola är en f-2-skola med 145 elever. Rektor är Elisabeth Berg.

A. Organisation & förutsättningar

På Tulpanens skola är arbete med hälsa ett prioriterat område och finns med i skolans lokala arbetsplan. I denna plan finns det klart uttalade och gemensamt bestämda mål som regelbundet följs upp.

Rektor, pedagoger, barn och elevhälsoteam och elever är mycket delaktiga i skolans hälsoarbete medan övrig personal och föräldrar är ganska delaktiga.

De professioner som arbetar och driver hälsoarbetet på skolan är fritidspedagoger, förskollärare, klasslärare, idrottslärare, skolsyster, matpersonal och rektor. Externa aktörer som skolan arbetar tillsammans med är kommunens hälsoutvecklare, som ger tips och idéer samt centralköpet när det gäller olika inköp.

Genom årliga klasskonferenser om barnens arbetsmiljö kontrollerar man elevernas hälsa och arbetsituation på skolan. För att undersöka personalens hälsa och arbetsituation genomförs bl a fysiska och psykosociala skyddsronder, återkommande AP-träff samt dialogsamtal tillsammans med skolans rektor. Skolan svarar att de arbetar ganska aktivt med att främja personalens hälsa och välmående bl a genomför man olika gemensamma återkommande sociala aktiviteter tillsammans. Det finns även ett hälsoombud på skolan som är aktiv i frågan.

B. Förhållningssätt & bemötande

Skolans arbete för en trygg miljö sker på flera olika sätt. Exempel på övergripande arbeten är: kompisveckor med faddergrupper, värdegrundsarbete, antimobbningsenkät, schemalagd livskunskap och fler vuxna ute under rasterna. På skolan finns även ett mobbningsteam som består av en förskollärare, en fritidspedagog och socialpedagoger. Metoder som används i det förebyggande och åtgärdande arbetet är bl a *LIP**, livskunskap/rollspel och *Farstamodellen**.

Personalen på Tulpanens skola arbetar med elevernas delaktighet och inflytande genom att de lyssnar och är lyhörda, de låter eleverna vara med och bestämma på sin nivå, man har olika råd som förekommer kontinuerligt och arbetsmiljöfrågan tas varje år upp på en klasskonferens.

Under våren -09 ska skolan omarbeta sin antimobbningsplan och värdegrundspolicy till en likabehandlingsplan. Den tidigare antimobbningsplanen har diskuterats med föräldrar på föräldramöten. Skolan anger att de arbetar mycket aktivt med likabehandling. Om kränkningar upptäcks har mobbningsteamet ett samtal med mobbaren och gör sedan en uppföljning. Föräldrakontakt tas vid behov.

I och med att skolan är en f-2 skola utgör skolans inget problem på skolan idag.

C. Hälsa

Syftet med skolsköterskans hälsosamtal är att barnen ska förstå sambandet mellan livsstil och hälsa. Hälsosamtalen motsvarar idag sitt syfte ganska väl. Den generella kunskapen från hälsosamtalen om sömn, mat, hygien, rörelse blir ytterligare belyst från en annan person.

Skolan arbetar ganska aktivt med att förebygga den psykiska ohälsan hos eleverna bl a genom massage och avslappning i grupperna, lugn musik. Lugna stunder under dagen är även viktigt bl a i samband med maten. Dagliga rutiner i gruppen är en annan central del.

Skolan har inget direkt förebyggande arbete mot ANT-problematik utan arbetar mer med att fokusera på skolans livskunskapsarbete. Syftet med detta arbete är att lära känna varandra och fungera i grupp. Material som används är bla *Lionsquests** material *Tillsammans** där man för det mesta följer programmets handledning. Arbetet med Livskunskap fungerar bra och motsvarar sitt syfte mycket väl.

Goda matvanor ingår i skolans prioriterade område "Hälsa och livsstil" som det arbetas med under hela barnens skoldag. På skolan finns det även ett matråd som arbetar med att få eleverna delaktiga i ämnet. Där kan eleverna framföra gruppens synpunkter och få förståelse för varför skolans matsedel ser ut som den gör.

För att främja fysisk aktivitet och rörelseglädje arbetar bla skolan med *Röris**, en stor/liten rörelsebana, mycket utevistelse, skogstimmar och skoljoggen. Skolan har även en idrottslärare för skolår 1 och 2 som arbetar aktivt med frågan. Skolans utemiljö har även goda förutsättningar för fysisk aktivitet med en skolgård som främjar rörelse, nära till skogen, isbana på vintern mm.

Genom att erbjuda eleverna både dans, målning och drama anser skolan sig i ganska hög grad erbjuda stimulerande möjligheter för eleverna att prova på skapande verksamhet.

D. Föräldrasamverkan

Genom föräldragrupper, 3-4 ggr per termin, samverkar skolan med föräldrar och vårdnadshavare. Områden som diskuteras är antimobbningsplan, prioriterade områden, gruppens vardag, hur arbetsveckan ser ut, klassaktiviteter mm. I år har "hälsa och livsstil" varit ett prioriterat område.

Föräldrasamverkan med majoriteten av föräldrarna fungerar mycket väl men ibland kan det finnas ett visst ointresse från vissa föräldrar. Några föräldrastödsprogram bedrivs inte på skolan

E. Skolans egna reflektioner kring hälsoarbetet

□ Styrkor

Engagerade barn och personal, föräldramöten, rörelsebanan, Röris

□ Svagheter/hinder

Skolan ser inga hinder i och med att de har lagt sig på rätt nivå från början.

□ Utvecklings/förbättringsområden

Ett område som skolan vill fortsätta att utveckla är miljöarbetet.

Metod- och begreppsförklaringar

Begrepp och metoder som förklaras nedan har förekommit i redovisningen och markerats med en stjärna (*).

Begrepp

ANT – Alkohol, narkotika och tobak

KASAM - Känsla Av SAMmanhang. Begreppet utgörs av begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet och är framtaget av sociologen Aaron Antonovsky.

Salutogent perspektiv - Man ser på vad som främjar hälsa, vilka faktorer som skapar motståndskraft mot ohälsa. Antonovsky identifierade KASAM som den dominerande salutogena faktorn.

SANT – Sex- och samlevnad, alkohol, narkotika och tobak

Samarbetsparter

BUP - Barn- och ungdomspsykiatri

NCCF - Nationellt centrum för främjande av god hälsa hos barn och ungdom, finns på Örebro universitet.

NTF - Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens Främjande

Samhällsmedicinska enheten (SME) - finns på Örebro läns landsting. På SME finns en utredningssekreterare barn och ungdom som arbetar med hälsofrämjande skolutveckling, bl.a. genom kunskaps- och metodstöd till skolorna.

Tobakspreventiva enheten (TPE)- har som uppgift att arbeta med länsövergripande tobaksinformation, rökavvänjning samt utbildningsinsatser.

ÖLIF – Örebro läns idrottsförbund

Metoder och tillvägagångssätt

ART - Aggression Replacement Training är ett multimodalt program som används för att förebygga och bromsa utveckling av våld och aggressivitet hos ungdomar och unga vuxna

Charlie - livskunskapsmetod som går ut på att bygga upp elevernas självkänsla, emotionella och sociala kompetens genom olika övningar (www.projektcharlie.se)

COPE – ett föräldrastödsprogram som utarbetades för föräldrar till barn med påtagliga problem med utagerande beteende men erbjuds även till alla föräldrar som upplever att de har behov av stöd i att hantera typiska vardagsproblem och konfliktsituationer med sina barn.

Disa – en metod som används för att förebygga psykisk ohälsa hos tonårsflickor

EQ-verksta´n- ett läromedel för att träna elevers sociala och emotionella färdigheter

Familjens hus – är en mötesplats där barn och vuxna ges möjlighet till olika aktiviteter och gemenskap. Föräldrar kan även få råd och stöd i olika frågor.

Farstamodellen - går kortfattat ut på att information samlas in om mobbningen genom iakttagelser och samtal med offret. Därefter överraskas den/de som mobbar med ett enskilt samtal där ansvarig vuxen förklarar vad som framkommit och att det inte är acceptabelt. Kontakt med mobbarnas föräldrar sker inte i första skedet.

Gemensamt bekymmer-metoden (GBm) - En metod för att motverka mobbning genom medling, framtagen av Anatol Pikas (www.pikas.se/GBm).

Gruppen som grogrund - en metod för hur man praktiskt kan gå tillväga för att arbeta personlighetsutvecklande med barn i grupp.

Handslaget - Riksidrottsförbundets satsning på att öka och bibehålla barns och ungdomars intresse för idrott samt att delta i kampen mot droger.

Kryckor – Annan benämning på kamratstödjare

ICDP, vägledande samspel - är ett hälsofrämjande basprogram anpassat för barn i olika åldrar och inom verksamhetsområden som förskola, skola, barnhälsovård, socialtjänst och äldreomsorg. Programmet baserar sig på modern utvecklingspsykologi och teorier om samspel och lärande. Viktiga förutsättningar för att skapa en meningsfull och utvecklande miljö för barn och vuxna beskrivs.

IUP – Individuell utvecklingsplan är ett framåtsyftande protokoll från utvecklingssamtalet som blir en viktig del i det samarbete som skolan ska ha med varje elev och med föräldrar.

Linje 14-projektet - samarbete mellan kommunen och universitetet i syfte att få fler att läsa vidare efter gymnasiet.

LIP – Lösningssinriktad pedagogik

Lions Quest -- Tillsammans är ett skolprogram som syftar till att få barn att växa och utvecklas som individer samt att vara generellt förebyggande mot våld, mobbning, alkohol, droger och tobak och ge barn träning i sociala färdigheter

Livskunskap - undervisning som syftar till att stärka elevernas självkänsla samt sociala och emotionella kompetens (kallas även socioemotionellt lärande eller träning).

Livsviktigt - Birgitta Kimbers metodmaterial i livskunskap. (www.set.st)

Mombus - projekt mot mobbning, rasism, våld och andra trakasserier.

Montessoripedagogik - bygger på att man tar vara på barnens känsliga perioder och ger dem en frihet att välja för att utveckla motivation och intresse (www.ne.se).

Nya steg - är en ny, förkortad version av **Steg för steg**.

Röris - pausgymnastikprogram från Friskis & Sveltis.

Sapere - Sapere är en metod som på ett positivt och lustfyllt sätt skapar nyfikenhet och intresse för mat hos barn och ungdomar.

SET - Socioemotionell träning, en livskunskapsmetod framarbetad av Birgitta Kimber (se "Livsviktigt").

skolliv.nu - webbaserat enkätverktyg med frågor om skolmiljön.

Skolmiljö 2000 – Ett enkätverktyg för systematiskt arbetsmiljöarbete i skolan

Stegvis - ett undervisningsprogram som har till syfte att främja utvecklingen av social och känslomässig kompetens hos barn

Steg för steg – Ett program som syftar till att förebygga alkohol och droger bland ungdomar och att stärka familjebanden.

Tillsammans – se *Lions Quest*

Tjosanhejsan – Läromedel som utgår från FNs barnkonvention

VIP – Våldigt intressant person - VIP-projektets syfte är att, med hjälp av ett elev-ägt material om hälsan, öka elevernas känsla av kontroll över sin hälsa, och deras förmåga att bibehålla eller förbättra hälsan.

WCPRC - World's Children's Price for the Right of the Child. Rättighets- och demokratiutbildning för barn.

Örebro Preventionsprogram (ÖPP) - föräldrastödsprogram som syftar till att skjuta upp ungdomars alkoholdebut, framtaget av Håkan Stattin och Nikolaus Koutakis på Örebro universitet.

Österholmsmodellen - en metod för att stoppa och förebygga mobbning genom olika tillvägagångssätt, framtagen av Anncha Lagerman och Pia Stenberg (www.mobbningsfriskola.nu)

Verktyg för kartläggning av hälsoarbete på grundskolor

Örebro kommun har i samverkan med Samhällsmedicinska enheten på Örebro läns landsting tagit fram ett verktyg för att skolor ska kunna kartlägga och bedöma det hälsofrämjande och förebyggande arbete som bedrivs. Syftet med kartläggningen är att synliggöra och upprätta en struktur över grundskolornas hälsoarbete. Underlaget är tänkt att verka som ett stöd för skolans egen verksamhetsutveckling, ett slags självvärderingsverktyg som skolan kan använda för att följa den egna utvecklingen.

Samtliga chefer för barn- & utbildningsförvaltningarna i södra länsdelens fem kommuner har, tillsammans med ordförandena i nämnderna, ställt sig bakom att denna kartläggning genomförs med start hösten 2008 i Lekebergs kommun. Arbetet i resterande kommuner sker under våren 2009.

Instruktioner

Vilka deltar?

Rektor sätter ihop en grupp av representanter från skolan med olika kunskaper och perspektiv utifrån området hälsofrämjande skolutveckling. Avsikten är att belysa hela skolans verksamhet. I denna grupp utses även en kontaktperson som ansvarar för överlämning av enkäten till oss och som även deltar vid vår resultatredovisning för rektorsgruppen.

På sista sidan finns kontaktuppgifter om Ni har frågor.

Hur gör man?

Varje skola fyller i *ett* frågeformulär. Innan ni träffas i gruppen ska varje gruppdeltagare fundera över frågorna på egen hand. Sedan samtalar ni och enas om svar som samtliga i gruppen kan ställa sig bakom. Själva diskussionen har ett värde i sig då olika perspektiv och åsikter lyfts. Rimlig tidsåtgång för gruppdiskussionen är ca två timmar. Vid flertalet frågor bör svaren motiveras.

I de fall där motiveringar krävs, vänligen texta och skriv tydligt. Det är viktigt att ni besvarar alla frågor. Om ni är osäkra, välj då det alternativ som känns bäst eller som ni tänkte på först. Om man väljer att inte svara på en fråga, ange även orsaken till det.

Bakgrund

Hälsoarbete kan bedrivas utifrån olika grunder. Man kan arbeta förebyggande (preventivt) och/eller hälsofrämjande (promotivt). Skillnaden mellan dem är att förebyggande insatser främst syftar till att undanröja risker och förhindra att skador uppkommer eller förvärras medan hälsofrämjande insatser syftar till att stärka så kallade skydds-/friskfaktorer för att öka motståndskraften mot påfrestningar och därmed även bevara eller öka välbefinnandet.

Begreppet hälsofrämjande skolutveckling innefattar att man på skolan arbetar för att utveckla hela skolans vardag till att bli en positiv, stödjande och främjande (fysisk, psykisk och social) miljö för hälsa och lärande. I begreppet ingår även arbete för att stärka, utveckla och fördjupa kunskapsområdet hälsa.

De faktorer som gynnar ett gott inlärningsklimat är i många fall de samma som stärker hälsan hos eleverna. Exempelvis utgör elevers trygghet och trivsel (goda relationer) i skolan förutsättningar för lärande. Detta innebär att det både ur lärande- och hälsosynpunkt är viktigt att se över barnens vardagsmiljö och de förutsättningar som skapas för dem.

Lärande-, värdegrunds- hälso- och jämställdhetsfrågor diskuteras ofta var för sig men när man istället låter perspektiven bilda en helhet utvecklas tänkvärd och viktig kunskap som stödjer en hälsofrämjande skolutveckling.

Bilaga 1

Skola	Skolår
Antal elever på skolan	Rektor/er
Telefon (namn och telefon till kontaktperson)	E-post (till kontaktperson)
Deltagare i gruppen (namn & yrke)	

A. Organisation & Förutsättningar

1. Vem/vilka arbetar med och driver hälsoarbetet på skolan (vilka professioner)?

---

2. Vilka samarbetar skolan med i hälsoarbetet (externa aktörer)? Hur?

---

3. Hur delaktiga i skolans hälsoarbete är följande grupper/personer?

	Mycket delaktiga	Ganska delaktiga	Inte särskilt delaktiga	Inte delaktiga alls	Vet inte
Rektor/er	☐	☐	☐	☐	☐
Pedagoger	☐	☐	☐	☐	☐
Övrig skolpersonal	☐	☐	☐	☐	☐
Barn- och elevhälsoteam	☐	☐	☐	☐	☐
Elever	☐	☐	☐	☐	☐
Föräldrar	☐	☐	☐	☐	☐

4. Vilken typ av stöd behöver ni från exempelvis programnivå, driftsnivå, föreningslivet eller universitetet för att främja hälsan på skolan?

Bilaga 1

5. Har skolan ett övergripande dokument för hälsoarbetet, t.ex. en hälsoplan?

(En hälsoplan kan exempelvis konkretisera syfte, mål och tillvägagångssätt för hälsoarbetet).

☐ Ja	Om ja , på vilket sätt är detta dokument till hjälp i verksamheten?
☐ Nej	Om nej , tas hälsa upp i några andra planer eller dokument? Vilka?

6. Genomförs systematiska undersökningar av *elevernas* hälsa och arbetssituation?

(Med detta menas att undersökningarna är jämförbara och utförs regelbundet, t.ex. årligen.)

☐ Ja	Om ja , vilka tillvägagångssätt använder ni er av?
	Om ja , hur används resultaten?
☐ Nej	Om nej , kommentera:

7. Genomförs systematiska undersökningar av *personalens* hälsa och arbetssituation?

(Med detta menas att undersökningarna är jämförbara och utförs regelbundet, t.ex. årligen.)

☐ Ja	Om ja , vilka tillvägagångssätt använder ni er av?
	Om ja , hur används resultaten?
☐ Nej	Om nej , kommentera:

8. Hur aktivt arbetar skolan för att främja personalens hälsa och välmående?

Mycket aktivt

Ganska aktivt

Inte särskilt aktivt

Inte alls

Vet inte

(forts 8) Vad görs för att främja personalens hälsa (t.ex. insatser/aktiviteter/erbjudanden)?

B. Förhållningssätt & Bemötande

9. På vilket sätt arbetar skolan för en trygg skolmiljö?

Vilka *metoder* använder ni i det förebyggande och åtgärdande arbetet?

---

10. Arbetar skolan med ICDP (vägledande samspel)?

- Ja
 Nej

11. Har skolan ett trygghetsteam eller motsvarande?

Ja | *Om ja*, vilka professioner ingår i teamet?

Nej

12. Kontaktas vårdnadshavare samma dag som eventuella kränkningar upptäcks?

(Ni kan svara både ja och nej om ni har olika svar för förövarens resp. offrets vårdnadshavare men då bör ni beskriva tillvägagångssättet.)

Ja | *Om ja*, hur går ni tillväga?

Nej | *Om nej*, hur går ni tillväga?

13. Hur arbetar skolan med elevers delaktighet och inflytande?

---

14. Arbetar skolan aktivt med barnkonventionen?

Ja | *Om ja*, beskriv arbetet:

Nej | *Om nej*, vilka hinder finns?

Bilaga 1

15. Har skolan en likabehandlingsplan?

Ja

Om ja;

Har likabehandlingsplanen upprättats tillsammans med *elever*?

Ja Nej

Följs likabehandlingsplanen upp och ses över av *elever*?

Ja Nej

Kommentera:

Har likabehandlingsplanen upprättats i samverkan med *föräldrar*?

Ja Nej

Följs likabehandlingsplanen upp och ses över av *föräldrar*?

Ja Nej

Kommentera:

Nej

Om nej, av vilka skäl har ni inte en likabehandlingsplan?

Hur aktivt arbetar skolan för likabehandling?

Mycket aktivt

Ganska aktivt

Inte särskilt aktivt

Inte alls

Vet inte

16. Hur arbetar skolan för att upptäcka och förebygga skolkb?

C.Hälsa

17. Vad är syftet med hälsosamtalen på Er skola?

Hur väl motsvarar hälsosamtalen syftet i dagsläget?

Mycket väl

Ganska väl

Inte särskilt väl

Inte alls

Vet inte

På vilket sätt kommer den generella kunskapen från skolsköterskans hälsosamtal skolan till del?

Bilaga 1

---

18. Hur aktivt arbetar skolan för att motverka psykisk ohälsa hos eleverna, t.ex. stress och oro?

Mycket aktivt

Ganska aktivt

Inte särskilt aktivt

Inte alls

Vet inte

Om ni arbetar aktivt, hur arbetar ni? Vilka metoder används?

---

19. Hur aktivt arbetar skolan för att förebygga ANT-problematik (alkohol, narkotika och tobak)?

Mycket aktivt

Ganska aktivt

Inte särskilt aktivt

Inte alls

Vet inte

Om ni arbetar aktivt, hur arbetar ni? Vilka metoder används?

Har skolan en ANT-policy eller liknande?

Ja

Nej

20. Arbetar skolan med livskunskap (socialt och emotionellt lärande)?

Ja

Om ja, beskriv syftet med Ert livskunskapsarbete:

Om ja, Hur väl motsvarar livskunskapsarbetet syftet i dagsläget?

Mycket väl

Ganska väl

Inte särskilt väl

Inte alls

Vet inte

Om ja, vilket/vilka program används?

Om ja, i vilken utsträckning följs programmets handledning?

Till fullo

För det mesta

Enstaka tillfällen

Inte alls

Nej

Om nej, av vilka skäl arbetar ni inte med livskunskap?

---

21. Hur medverkar skolan till att grundlägga goda matvanor?

Bilaga 1

22. Finns ett matråd på skolan?

☐ Ja	<i>Om ja</i> , vilka är matrådets uppgifter?
☐ Nej	

23. Hur arbetar skolan för att främja fysisk aktivitet och rörelseglädje?

---

24. Hur goda förutsättningar för fysisk aktivitet har skolmiljön (inne/ute)?

Mycket goda	Ganska goda	Inte särskilt goda	Dåliga	Vet inte
☐	☐	☐	☐	☐

Kommentera *både* inne- och utemiljön:

---

25. I hur hög grad erbjuder skolan stimulerande möjligheter för eleverna att prova på skapande verksamhet såsom dans, målning och drama?

Mycket hög grad	Ganska hög grad	Inte särskilt hög grad	I låg grad	Vet inte
☐	☐	☐	☐	☐

Kommentera det utbud som finns på skolan:

D. Föräldrasamverkan

26. Vilka typer av samverkan med föräldrar (forum) finns på skolan?

Hur ofta förekommer de?

---

27. Vilka typer av frågor tas vanligen upp på föräldramötena?

Bilaga 1

28. Bedrivs några föräldrastödsprogram på er skola?

Ja

Om ja, vilket/vilka program? Vem håller i dessa?

Nej

Om nej, finns det planer på/önskemål om att starta föräldraprogram framöver?

---

29. Hur väl fungerar samverkan med majoriteten av föräldrarna?

Mycket väl

Ganska väl

Inte särskilt väl

Inte alls

Vet inte

Kommentera:

---

30. Finns det svårigheter att nå ut till föräldrar?

Ja

Om ja, beskriv svårigheterna

Nej

E. Reflektioner kring skolans hälsoarbete

Vad i skolans hälsoarbete har fungerat bra?

Vad har gjort att det har fungerat bra?

Vilka hinder/svårigheter har ni stött på?

Hur kan hindren undanröjas?

Finns det områden som ni skulle vilja utveckla/förbättra?

Bilaga 1

Har Ni frågor och/eller funderingar? Ta då kontakt med någon av oss nedan.

Ansvariga för folkhälsoarbetet i södra länsdelens kommuner:

Kristina Budfors

kristina.budfors@askersund.se

Askersunds kommun

0583-811 51

Malin Sunesson

malin.sunesson@hallsberg.se

Hallsbergs kommun

0582-68 60 53

Christina Lundin

christina.lundin@kumla.se

Kumla kommun

019-58 81 30

Siv Karlsson

siv.karlsson@laxa.se

Laxå kommun

0584-47 31 82

Ingegerd Olsson

ingegerd.olsson@lekeberg.se

Lekebergs kommun

0585-813 08

Fredric Welander/

fredric.welander@orebroll.se

Utredningssekreterare barn och ungdom

Samhällsmedicinska enheten

Örebro läns landsting

0702-522 632

Tabellöversikt Hälsoarbetet på grundskolorna i Lekebergs kommun hösten 2008

	Hidinge skola F-6	Lekebergsskolan 3-6	Lekebergsskolan 7-9	Mullhyttans skola F-2	Tulpanens skola F-2
A. Organisation/ Förutsättningar					
Har skolan en övergripande hälsoplan	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>
Skolledningens delaktig i hälsoarbetet	<i>mycket delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>
Pedagoger delaktig i hälsoarbetet	<i>mycket delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>
Övr skolpersonal delaktig i hälsoarbetet	<i>inte särsk delaktig</i>	<i>inte särsk delaktig</i>	<i>inte särsk delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>
Eleverna delaktiga i hälsoarbetet	<i>mycket delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>	<i>mycket delaktig</i>
Föräldrarna delaktiga i hälsoarbetet	<i>inte särsk delaktig</i>	<i>inte del. alls</i>	<i>inte särsk delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>	<i>ganska delaktig</i>
Systematiska undersökn. av elevernas hälsa	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>
Systematiska undersökn. av personalens hälsa	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>ja</i>
Samarbete med SME, ÖLL	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>ja</i>	<i>-</i>
Samarb. med hälsopedagog i kommunen	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>
Samarb. med lokala aktörer	<i>-</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>-</i>	<i>ja</i>
Arbetar aktivt för att främja personalens hälsa	<i>inte särsk aktivt</i>	<i>inte särsk aktivt</i>	<i>inte särsk aktivt</i>	<i>inte särsk aktivt</i>	<i>ganska aktivt</i>
B. Förhållningssätt/ bemötande					
Vårdnadshav. kontaktas samma dag som kränkningar upptäcks	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>nej</i>
Har trygghetsteam	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>
Har likabehandlingsplan	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>
Arbetar med ICDP	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>

Bilaga 2

	Hidinge skola F-6	Lekebergsskolan 3-6	Lekebergsskolan 7-9	Mullhyttans skola F-2	Tulpanens skola F-2
Hur aktivt arbetar skolan för likabehandling	mycket aktivt	mycket aktivt	mycket aktivt	ganska aktivt	mycket aktivt
Arbetar aktivt med barnkonventionen	nej	ja	nej	nej	ja
Har närvarokontroll	-	-	ja	ja	-
C. Hälsa					
Hälsosamtalen motsvarar sitt syfte	vet ej	mycket väl	ganska väl	vet ej	ganska väl
Skolan arbetar aktivt för att motverka psykisk ohälsa	mycket aktivt	mycket aktivt	ganska aktivt	ganska aktivt	ganska aktivt
Skolan arb aktivt för att förebygga ANT-problematik	ganska aktivt	ganska aktivt	ganska aktivt	mycket aktivt	inte alls
Skolan har ANT-policy	kommun gemensam	kommun gemensam	kommun gemensam	kommun gemensam	kommun gemensam
Skolan arbetar med livskunskap	ja	ja	ja	ja	ja
Arbetar med SET eller Stegvis	ja	ja	-	ja	-
Arbetet med livskunskap motsvarar sitt syfte	ganska väl	mycket väl	-	mycket väl	mycket väl
Medverkar till goda matvanor	ja	ja	ja	ja	ja
Har matråd	ja	ja	ja	ja	ja
Förutsättningar för fysisk aktivitet (ute/inne)	mycket goda mycket goda	ganska goda dåliga	ganska goda ganska goda	mycket goda mycket goda	mycket goda mycket goda
Erbjuder stimulerande möjligheter till skapande verksamhet	inte särsk hög grad	mycket hög grad	inte särsk hög grad	ganska hög grad	ganska hög grad
D. Föräldrasamverkan					
Har föräldrastödsprogram	ja	nej	ja	ja	nej
Svårigheter att nå föräldrar	nej	nej	ja	nej	ja
Samverkan med majoriteten av föräldrarna fungerar bra	mycket väl	ganska väl	ganska väl	mycket väl	mycket väl